

Elkészült vállalatunk kollektívszerződés-tervezete

A vállalat elkészítette a kollektív szerződés tervezetét, amelyet most a dolgozók tanulmányoznak és megvitáznak. Sokan érdeklődtek, hogy milyen lesz a munkaidő 1968-ban, lesz-e munkaidőcsökkentés, hogyan állunk az MSZMP IX. kongresszusának a kérdésében hozott határozatának végrehajtásával stb.?

A széleskörű érdeklődésre való tekintettel egy kissé részletesebben kell foglalkozni ezzel a problémával.

Az MSZMP IX. kongresszusán elfogadott határozat ezzel kapcsolatban a következőket mondja ki: „Tovább kell folytatni a már eddig 170 000 munkást érintő munkaidőcsökkentést, 1970 végére az egészségre ártalmas és különösen nehéz fizikai munkát igénylő összes munkakörben be kell vezetni a munkaidő eddigi mértékű csökkentését. Vállalatunként, üzemünként az eddigi teljesítményt és munkabért biztosítva 1968-tól kezdődően 1970. végéig fokozatosan az összes ipari dolgozó munkaidőjét átlagosan heti 44 órára kell csökkenteni. A kongresszus felkéri a kormányt és a szakszervezeteket, hogy a munkaidőcsökkentés bevezetésének részletes rendjét szabályozzák.”

A határozat tehát különbséget tesz az egészségre ártalmas munkakörök munkaidőjének csökkentése és az általános munkaidőcsökkentés között.

Több dolgozóval beszélve ezt a különbségtételt nem tapasztaltuk. Általában az ötnapos munkahét fogalma maradt meg bennük és arra hivatkoztak, hogy a párt hozott erre határozatot. További felrészlet volt tapasztalható a munkaidőcsökkentés idejének bevezetésével kapcsolatban is.

A párthatározatra hivatkozva még akkor sürgették a bevezetést, amikor a kormány nem szabályozta a munkaidőcsökkentés feltételeit, sőt most, a részletes szabályozás idején is a rendelt feltételeit és határidejét figyelmen kívül hagyva támasztanak különféle igényeket. Hiányolják, hogy a vállalat nem vette be a kollektív szerződésbe, hogy 1968. július 1-től a munkaidő heti 44 óra. (A Magyar Pórradalmi Munkás-Paraszti Kormány 1021/1967. számú határozata ugyanis 1968. július 1. és 1970. december 31. között engedélyezi a 44 órára történő munkaidő csökkentést.)

A vállalat 1968. második felétől valóban átterhet a munkaügyi miniszter engedélyével a heti 44 óras munkaidőre, de ehhez előbb meg kell teremteni a feltételeket.

Milyen feltételeket kell teljesíteni?

1. Biztosítani kell a gazdálkodási tevékenység fejlődését, a termelés, termelékenység, önköltség és kapacitás kihasználás kedvező alakulását, a tervelőirányzatok teljesítését.

2. Ki kell elégíteni a népgazdasági szükségletet.

3. Az érintett dolgozók bére (keresete) az áttérés miatt nem csökkenthet.

A fenti feltételek megteremtése — a csökkentett munkaidő következtében — komoly erőfeszítést kíván a vállalattól. Elég csak arra utalni, hogy az önköltségi tervelőirányzatot a múlt évben sem tudta vállalatunk teljesíteni és ez évben is nagy feladatot jelent ennek teljesítése a normál munkaidő mellett. Nyilvánvaló, hogy az elkövetkező időben vállalatunk illetékes szervei vizsgálatot fognak vé-

gezni a feltételek megteremtése érdekében és megfelelő intézkedést tesznek. Az említett kormányhatározat az egészségre ártalmas munkaterületeken 1970. végéig szabja meg a munkaidő 36—42 órára történő csökkentését.

Vállalatunknál a munkásállományú dolgozók zöme már eddig csökkentett munkaidővel dolgozott. Ennek százalékos megoszlása a következő: 36 óras munkaidőben dolgozik 42 százalék, 42 óras munkaidőben dolgozók 35 százalék, 48 óras munkaidőben dolgozók 23 százalék.

A fentieket figyelembe véve vállalati szinten közel 41 óra a heti munkaidő. Az illetékes felsőbb szervek — a határozatnak megfelelően — foglalkoznak az egészségre ártalmas munkaterületek meghatározásával. Ennek alapján a munkaidőt is szabályozni kell, ez azonban nem intézhető el vállalati hatáskörben, mint ahogy eddig is felsőbb utasítások szabályozták vállalatunknál a csökkentett munkaidőt.

Ez a helyzet tehát a munkaidővel kapcsolatban, ezért kellett a kollektív szerződés tervezetében a jelenlegi munkaidőt beállítani az egyes munkaterületekre.

Az érdeklődő dolgozók a fentiekben leírt választ tudomásul is vették, de általában feltették a további kérdést: *Miért lehet, illetve lehetett más vállalatnál a csökkentett munkaidőt bevezetni?* Ez a kérdés úgy érzem jogos, de egyszerű válasz adható:

1. A szénbányászatban jelent problémák miatt (szertermelés csökkentése) a 6/1967. NIM.—Mű. M. sz. együttes utasításban a szénbányászat részére 1967. II. félévtől engedélyezték a 44 óras csökkentett munkaidő fokozatos bevezetését. A bevezetés feltétele azonban itt is meg volt határozva, amely lényegében megegyezik a fent közölt kormányhatározat előfeltételeivel.

2. A 44 óras rövidített munkaidő általános bevezetésének tapasztalatgyűjtése céljából a Munkaügyi Minisztérium a Szakszervezetek Országos Tanácsának egyetértésével 60 vállalat részére engedélyezte 1968. január 1-től a rövidített munkaidőt. A 60 kijelölt vállalat az ipar, mezőgazdaság,

közlekedés, vízügy, tanács stb. területét öleli fel, hogy lehetőleg a népgazdaság széles területén lehessen tapasztalót szerezni. Ez az engedély tehát néhány vállalatra korlátozódik és rájuk is vonatkozik az az elv, hogy amennyiben az előírt feltételeket nem tudják teljesíteni — tehát visszaesik a termelés, növekszik az önköltség stb. — akkor vissza kell állítani az eredeti munkaidőt.

Juhász Károly

Pártmunkásfeleségek dicsérete

Jubileumi ünnepek alkalmával általában felkészítünk, ünneplik, jutalmazzuk a jubliánokat, a közreműködőket. Így volt ez most is a november 7-i ünnepeken, amikor a legjobb pártmunkásokat, a kommunista mozgalom élénjáról elismerésül jutalmában részesítették.

Nagyon jól esett ez a figyelemesség, nem is az anyagi oldalát nézve, hiszen egy beidőlt jövő tevékenységet, önzetlen segítségkészséget megfizetni nem lehet. Mi érezzük, hogy nem is az volt a cél. Azért esett jól a jutalom, mert tudni adták ezen keresztül, hogy ismerik, értékelik és számitanak a munkánkra. Ezzel kapcsolatban engedélyesek meg, hogy pár szóban ünnepezzük azokat is, akik a háttérben vannak, a kommunista és pártmunkás feleségeket. Mert ugye elcsodálkozunk azon, hogy X. Y. milyen fáradhatatlan ember, szinte minden idejét, energiáját a közös ügyért áldozza. Arról már nem beszélünk, hogy ugyanezen elvárt felesége milyen áldozatot hoz. Mennyi izgalomba és várakozásba kerül, amikor egy gyűlés vagy megbízatás tovább tart, a a beígért időre nem ér haza. Mennyi hűség és megértés kell, ha a hétfő esti pártmunka egész szombatig nyúlik.

Köszöntsük tehát most őket is a pártmunkás feleségeket, akik a napi munkától fáradtan — néha kicsit zsörtölődve —, de mégis sok-sok szeretettel segítenek pártmunkánkban.

Hegyi József

Tarabomból

Igaz barátok között

Vállalatunk története

A villanymotorok orvosai

Az újítók partigója

Egy kiállítás marója

Mg egyszer az „Utószezon”-ról

Pillantás a jövőbe

Aradi Ferenc vegyipari szakmunkásnak az EDÜ 6r1é üzemrésze dolgozójának is komoly része volt abban, hogy a jubileumi munkaversenyben kimagasló eredményeket ért el az üzemegységben.

Miért esett a választás a 9-es csapatra?

Jobb szervezés, munkahelyi koncentráció, nagyobb teljesítmény

Üzemünk vezetésének sok gondot okozott, hogy a feltárást, a vágathajtás sebességét mi módon lehetne meggyorsítani.

Nem rekorderedmények hajhászásának gondolata, hanem egyes szintzárnyak feltárássá szükségességét meggyorsítása volt a cél. Voltak és vannak az üzemben régi és jó vágathajtó csapatok, azonban az eddigi munkaszervezés — annak ellenére, hogy az egyéni teljesítmények jók voltak — nem biztosította egy-egy célvágot idő előtti elkészülését. Hogy ez valóra váljon, olyan munkaszervezést kellett kidolgozni, amely a cél elérését lehetővé teszi és ehhez olyan csapatot keres, amely az üzem által kitűzött feladatot képes teljesíteni.

Így esett a választás a 9-es vágathajtó csapatra, amelynek vezetője Vajai János csapatvezető várja. E csapat 1961-ben alakult és azóta hétszer nyerte el a Szocialista brigád címet, 1966-ban a kongresszusi versenyben a vágathajtási csapatok között első helyezést ért el. Ez a múlt adta a biztosítékot arra, hogy a választás rájuk esett. Kezdetben vonakodtak az új megbízatástól, nem akarták veszélyeztetni korábbi teljesítményüket, keresetüket. Ilyen előzmények után november 1-én mégis megindult a célvágot.

A teljesítménynövelést az üzem közetviszonyát tekintve elsősorban nem a fogásmélység növelésével, hanem a ciklusok sűrítésével, az improduktív idő csökkentésével és a magasabb létszámú telepítéssel kellett elérni.

Még korai lenne teljes értékű véleményt mondani, hisz fél hónap sem telt el e próbálkozás beindítása óta. Az eddig elért eredmények azonban biztatóak. November 1-től 13-ig 10 munkanap alatt 51,5 métert hajtottak ki, melyből 14,9 méter Z4-es szelvény, a többi 36,6 méter Z2-es szelvény. A Z2-es szelvényben az eddig elért napi előrehaladás — átlag — 6,17 méter. A csapat szakmányát előre megkapta, ismeri. Minden nap tudják, mit teljesítettek, mit kerestek. De ezen túlmenően hetenként részelszámolás is történik, amely alapján november 1-től 11-ig elért teljesítményük 161,3 százalék, ami forintban 223,79 forint összműszakkeresetnek felel meg. A szakmány itt sem lazább, mint a többi csapat. Ez ellenőrizhető, ott van kifüggesztve a többi csapat szakmányával együtt. A termelés egyéni alapvető feltétele az ellátottság. Ez a csapat részére maximálisan biztosított.

Bebizonyosodott tehát, hogy helyes szervezéssel növelni lehet a teljesítményt. Ez esetben a telepített létszám optimális megválasztása oly szerencsés sikerült, hogy az egyik munkafolyamatok oly gördülékenyen kapcsolódnak egymásba, mint egy óramű.

Egy főre eső teljesítmény átlagosan most sem sokkal több, mint korábban a hagyományos vágathajtásos dolgozók, mégis nagyobb a vágathajtás sebesség.

A 9-es csapat eddig elért eredményei komoly erkölcsi hatással vannak az üzem többi feltárási vágathajtó dolgozóira. Ez nyilvánvalóan abban, hogy a többi feltárási csapat is igyekszik ciklust kialakítani és igényli az ahhoz szükséges optimális létszám- és eszköz-ellátottságot.

Egészséges versenyszellem van kialakulóban, mely a jövőben feltárási csapataink eredményében minden bizonynyal kedvezően jelentkezik majd. Elindult a célvágathajtási mozgalom, amely nem rekordok megdöntését akarja szolgáltni, hanem mindenkor a kitűzött célt teljesíteni.

Az eddigi eredmények alapján a szervezés, a munkafolyamatok kapcsolódásának állandó finomításával tovább kívánjuk fejleszteni a célvágathajtási munkaszervezést.

Györkös József

Év vége előtt

Az év végéhez közeledünk. Az elmúlt hónapok tény-száma és a még hátralévő rövid idő várható teljesítési figyelembevétele felmerülnek éves munkánk eredményeit.

Ez évi feladataink növekvő követelményt jelentettek az előző évhez képest. E növekvő követelmény elsősorban a bányaudemelésnek jelentkezett. A művelés alatt álló terület közet megtartásának csökkenése miatt nagyobb mennyiségű közetet kellett kitermelnünk. E feladatot bányaudemelésnek — az I. sz. bányaudemelés kivételével — sikerült teljesíteniük.

A bányaudemelés terén új feladatot jelentett a IV-es bányaudemelés feltárási munkáinak megindítása. E feladatot eredményesen teljesítettük. Az itt dolgozó gyorsvágathajtó csapatunk több hónapban is 200 fm feletti eredményt ért el, amely országosan is kiemelkedő teljesítménynek tekintendő. Megszilárdult, hogy helyes volt a munkát vállalati kivitelezésben végezni, mert ezzel az üzem feltárási munkáit úgy meggyorsítottuk, hogy a szállítóaknában jelentkezett nagy mennyiségű víz által okozott művelési nehézségek ellenére is az üzem feltárási munkáit az eredeti tervnek megfelelően folytathattuk.

Az Erődtűző Üzem mennyiségű feldolgozása közel azonos az elmúlt évvel. Erődtűző eredményt ért a fémkohozatal terén értünk el. A gyengébb minőségű érc feladása ellenére is fémkohozatalunk magasabb, mint az elmúlt évi. Ez az eredmény a több évi kutatási, kísérleti munka és üzemeltetési tapasztalat eredménye.

Vegyi dusitmány termelésünk eredményeinél meg kell említenünk a Kísérleti-Kutató Üzem ezirányú eredményes munkáját is. A perkolációs feldolgozás terén végzett több éves kutatási és kísérleti munka eredményeként ez évben a perkolációs feldolgozás már ipari üretervű vált és ha mennyiségben ugyan csak kis mértékben, de eredményben mégis kedvezően járult hozzá vállalati munkánkhoz.

Kutató-Mélyfúró Üzemünk mélyfúrási terén eddigi történetének egyik legeredményesebb évevel számolhat. A geológiai mélyfúrási teljesítménye javult, ugyanakkor a terven felül végzett ceceli fúrással olyan kedvező gazdasági eredményt értünk el, amelynek hatására vállalati szinten is eredményesen jelentkezünk.

Szolgáltató Üzemünk feladatát érdemben szintén teljesíti. Javult a társüzemi szolgáltatások minősége, csökkent ezek költsége. Az öntvénytermelési választéka és minősége is javult. Dolgozóink ez évi eredményes munkája vállalatunk fontosabb mutatóiban is jelentkezik. Termelési, export és beruházási területek várhatóan túlteljesítjük. Létszámban megtakarítást értünk el, azt azonban az egyes munkaterületeken jelentkező létszámhiány is befolyásolta. Javult a költségzárkódásunk, amelyet az ez évben alkalmazott anyagi ösztönzési módszereink is érdemben elősegítettek. Ezek alapján éves eredménytervünk túlteljesítésével is számolhatunk. Ennek biztosításához azonban szükséges még az utolsó hónap eredményes munkája is. Termelési szinten tartanunk a termelés és költségzárkódás feladatát mellett az év utolsó hónapjában fokozott feladatot jelent vállalati irányító szerveink számára a gazdasági mechanizmus reform által előírt követelményekre történő felkészülés. E téren már eddig is jelentős eredményeket értünk el, de látunk kell azt is, hogy a megfelelő felkészülés biztosítására fokozott munkát kell végeznünk.

DR. PATLA KÁROLY

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom félévszázados évfordulójával egybeesett a Görög Kommunista Párt megalakulásának 49. évfordulója. Központi Irodaházunk nagyteremben a vállalatunknál dolgozó görög emigráns elvtársak és a vállalat vezetősége közösen emlékeztek meg az eseményről.

Korszerű módszerek és eszközök alkalmazása a hazai hasadóanyag-kutatásban

A „Mecseki Ercbányász” Gácsi Mátyas cikke sorozata nyomán már korábban megkezdte a „Vállalatunk története” leközlését. Az I. részben meg tudtuk, hogy a mecseki lelőhelyeket az országos hasadóanyag kutatási program megindulásának első évében 1953-ban fedezték fel.

Milyen módszerrel és hogyan találták meg az első radioaktív anomáliát okozó ércnyomot, milyen települési viszonyok tették lehetővé a felfedezést?

A kutatás alapvető módszere a hálózatos formában és a felszínre kibukkanó természetes feltárásokhoz igazodó, menetvonalak mentén történő terepi gammafelvétel volt, melyet geológiai terepbejárás, térképezés kísért. A terepi radiometrikus méréseknek az ún. „kisműszer” (UR-1M) és a „nagy műszer” (emanóméter) számított akkoriban a legmodernebb sugárzásmérő műszereknek, melyek segítségével a kutatók a talajfelszín legfelső néhány 10 cm-éről kaptak információkat.

Nos a jelenleg már a nagy mélységben is kutatókat permi produktív homokkő öszielt közvetlen felszínközeli kibúvó rétegeit „fogták meg” a fenti műszerekkel és műszerekkel a szobrot uránokutatók.

A mecseki lelőhely felfedezésével természetesen az országos uránkutató program tovább folytatódott, a hagyományos és a mecseki lelőhelyen bevált kutatási módszerekkel, a mecseki lelőhelyhez hasonló, vagy más, e módszereknek „kiszűrt” kedvező feltételek, vagy közvetlen felszínközeli kibúvással rendelkező ércesedési nyomok felderítése céljából, a magyar geológus és geofizikus szakemberek egyre szélesebb körű bevonásával. Ebben kerestül a felszíni módszerek hegemoniája jellemezte a kutatási munkát, a gyalogos gammaműszer mellett a korszerűbb és termelékenyebb autós-gamma és repülőgáma mérések is bevetésre kerültek. A kutatásoknak a fiataloktól üdülőkkel fedett területekre való fokozatos kiterjesztése arányában tovább bővült a kutatási módszerek komplexitása. Bevezítettük a geoelektromos, geomágneses és a szelzmikus mérési módszereket (e módszereknek a fúrások kutatás előkészítésében és fúrópontok optimális telepítésében volt és a szelzmikus kivételével van ma is jelentős szerepük). Kiterjesztettük és egyre szélesebb körben alkalmaztuk a revíziós jellegű felderítő módszereket (revíziós gammakartográfus, radiológiai felvétel, felvétel, bányarevizión mérés), fejlesztettük az anyagvizsgálati és a feldolgozó-kiértékelő módszereket.

1961-ig gyakorlatilag befejeződött a hegyvidéki, tehát a viszonylag kedvezőbb feltartású területek átnevezés vizsgálata. Az 1953-55 között eltelt időszakban a kutatásoknak, a mecseki lelőhely felfedezésétől, nem voltak olyan látványos, nagy ipari jelentőséggel bíró eredményei, melyek kerestül a külső szemlélő — aki nem járta a földi kutatás ellentmondásos, gyakran zakatába vezető gyakorlatában — közvetlenül lemeri és értékeli a kutatási munka eredményességét. Ennek okát alapvetően az alkalmazott és akkor még korszerűnek számító kutatási módszerek és eszközök, mai szemmel nézve alacsonyabb hatásfokában és az objektív természeti feltételekben kell látni. Ennek ellenére ki lehet jelenteni, hogy az adott objektív és szubjektív körülmények mellett azon

1961-ig gyakorlatilag befejeződött a hegyvidéki, tehát a viszonylag kedvezőbb feltartású területek átnevezés vizsgálata.

Az 1953-55 között eltelt időszakban a kutatásoknak, a mecseki lelőhely felfedezésétől, nem voltak olyan látványos, nagy ipari jelentőséggel bíró eredményei, melyek kerestül a külső szemlélő — aki nem járta a földi kutatás ellentmondásos, gyakran zakatába vezető gyakorlatában — közvetlenül lemeri és értékeli a kutatási munka eredményességét. Ennek okát alapvetően az alkalmazott és akkor még korszerűnek számító kutatási módszerek és eszközök, mai szemmel nézve alacsonyabb hatásfokában és az objektív természeti feltételekben kell látni. Ennek ellenére ki lehet jelenteni, hogy az adott objektív és szubjektív körülmények mellett azon

1955 tavaszára a munkálatok olyan méreteket öltöttek, amelyek messze túlhaladták az expedíció kereteit. A közel két évi kutatás eredményeként szükségessé vált egy olyan gazdasági egység létrehozása, amely képes elvégezni egy új iparág kialakításának szerteágazó feladatát.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa 00-3/1955. sz. alatt határozatot hozott, amely szerint 1955. VII. 1-4 hatállyal „Bauxitbánya Vállalat” elnevezéssel vállalatot kell alapítani pécsi székhellyel.

Aki nem élte végig az expedíció vállalatát fejlődését, azt gondolhatja, hogy a határozat csak formális volt, mert már minden adva volt a vállalatnál nyilvánításhoz. Aki úgy gondolja, nagyot téved, mert ahhoz, hogy a törvényeknek, jogszabályoknak megfelelően vállalatként működjék, komoly gazdasági szervező munkát kellett elvégezni és szívós harcot kellett folytatni a gazdasági — vállalati rend és fegyelem kialakításáért.

Az expedíció egy laza

anomáliák és ércesedési nyomok, sőt ércesedések túlnyomó többségét, melyeket az alkalmazott műszerekkel fel lehetett deríteni, megtaláltuk. Az már nem a kutató „bűne”, hogy azok végül is nem váltak ipari jelentőségűvé. Megjegyzendő, hogy az országos hasadóanyagkutatásra előirányzott teljes geológiai hitelkeretnek évente nem több mint 25 százalékat használtuk fel külső területeken, 75 százalékat pedig jelenleg is az 1953-ban felfedezett mecseki lelőhelyre fordítottuk.

Már 1964-ben felvetődött annak szükségessége, hogy az iparág további perspektíváinak meidőbbi és kellő megbízhatóságú megállapításához, aminek államunk végső soron a geológiai hitelkeretét biztosítja, elengedhetetlenül szükséges a korábban elvégzett kutatások eredményeinek felülvizsgálata a külföldi — elsősorban szovjet — szakirodalomban közölt tapasztalatok alapján. Az uránipar ugyanis egy-két évtized leforgása alatt olyan fejlődésen ment keresztül világszerte, amely kedvezően hatott újabb, még korszerűbb, még termelékenyebb kutatási módszerek és eszközök kifejlesztésére. A módszer és eszközfejlesztés elválaszthatatlan kapcsolatban, szoros összefüggésben és kölcsönhatásban van a geológiai kutatáselmélet fejlődésével. Ezen a területen a legfontosabb új elem az ásványi nyersanyagelőfordulások tudományos alapon történő előrejelzése, a prognosztizálás. Az iradalmi közlések egyre sokasodó száma bizonyította, hogy az újabb módszerek és eszközök bevetésével a tudomány legújabb vívmányaira támaszkodva, olyan területeken is, ahol a korábbi hagyományos módszerek és eszközök nem vezettek anomáliás ércesedési nyomok és lelőhelyek felfedezésére, reális lehetőség van azok kimutatására. Mindehhez természetesen hozzá kell számítani azt a szubjektív tényezőt, amely a korábbi kutatásokban részvevő szakemberek elméleti és gyakorlati felkészültségének jelentős megnövekedéséből fakad.

A kutatások és a távlati tervek szempontjából a technikai kivitelezés vonatkozásában két utat kellett választanunk. Az első utat az jelentette, hogy pontosabb, érzékenyebb és termelékenyebb szempontjából a hagyományos módszerekhez és műszerekhez képest a legkorszerűbb módszerekkel és műszerekkel átvizsgáljuk az ország mindazon területét, amelyek ismereteink jelenlegi színvonalán perspektívát rejthetnek magukban, függetlenül attól, hogy egyes területeken korábbi kutatások nem vezettek ipari jelentőségű ércesedések felfedezésére.

A másik út az úgynevezett „mélységi kutatás” volt, melynek segítségével olyan területeken is lehetővé válik az uránkutató, ahol az a fedettség miatt felszíni módszerekkel nem volt megvalósítható, de a geológiai körülmények indokolták a kutatás vitelét. Az első út megvalósítását az 1965-ben beindult komplex (aerogammaszpektrometriai és aeromágneses) légifofizikai felvétel jelentette, mely immáron harmadik éve folyik, míg a „mélységi kutatás” gyakorlati beindulása — egyelőre kísérleti jellegű — csak 1967-ben kezdődött meg.

Az 1965-ben beindított légifofizikai felvétel a Szovjetuniótól bérelt repülőgéppel és abból épített geofizikai műszerek segítségével szovjet szakemberek irányításával kezdődött meg. A mágneses csatornák összehasonlításától eltekintve megemlítjük, hogy a jelenleg alkalmazott berendezés je-

dióaktív csatornája egyrészt mintegy tízszeresen érzékenyebb az 1956-ban alkalmazott légifofizikai műszer érzékenységénél, másrészt nem egy, hanem négy rádióaktív komponenset regisztrál. A légiúton felderített radiometrikus anomáliák földi ellenőrzéséhez is sokkal érzékenyebb, univerzálisabb és ugyancsak szovjet gyártmányú terepi radiometereket alkalmazunk mint a korábban említett „kis műszer” és „nagy műszer”.

A mélységi kutatással kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az technikai igényessége következtében (geoelektromos, geomágneses mérések, térképező sekélyfúrások speciális lyukmélyítő és mintavételi eszközök, speciális radiometrikus műszerek, stb.) jóval költségesebb a felszíni kutatásnál, és csak kellően előkészített, meghatározott perspektívákkal jellemezhető kutatási területeken célszerű alkalmazni.

A Csehszlovákiából májt év végén beszerzett 1 db Zetor traktorral épített hidraulikus működésű, speciális mintavető szerkezettel felszerelt EP-10-es lyukmélyítő berendezés segítségével közel 1000 db átlag 4 méter mélységű lyukakat mélyített le a brigád 264 esetben mintavétellel egybeköve. A sekélyfúró brigád időközben 2 gépet is üzemeltet, az általukított GP-1-es fúrógépet és 1 db Craelius típusú benzínmotoros svéd sekélyfúrógépet 4 hónap alatt közel 1600 db sekélyfúrót mélyített le a magkőhözatalál szemben támasztott követelmények betartásával. Ugyancsak kísérleti üzemeltetés történt a Flonjár típusú benzínmotoros munkagépekkel, melyeket a lyukgáma mérésekhez kívánunk rendszeresíteni.

A mélységi kutatás során különböző típusú fúrógépekkel mélyített különböző mélységű és átmérőjű fúrások radiometrikus szelvényezését szovjet gyártmányú szcintillációs műszerekkel véggezzük.

A mélységi kutatás az évi kísérleti tapasztalatok összefoglalva megállapíthatjuk, hogy az alkalmazott módszerek és eszközök mind szakmai eredményesség és technikai megvalósítás tekintetében megfeleltek a várakozásnak s megfelelő alapot szolgáltatnak az 1968. évi és a távlati tervek összeállításához.

Mindenesetre a Kutató-Mélyfúró Üzem geológus és geofizikus szakemberei bízunk abban, hogy a magyar állam által a hasadóanyag kutatására előirányzott hitelkeret optimális felhasználása mind iparági szempontból, mind az országos földtani kutatás szempontjából előbb, vagy utóbb meghozza a válaményülék által kívánt és remélt eredményeket.

ELEK ISTVÁN

Téli üzem a szállítási üzemegységénél

A gépkocsivezetők ősi ellensége

Üzemegységünkönél 150 gépkocsivezető van alkalmazásban, akik közül legtöbben már tíz éve üzemegységünk dolgozói. Ugye ez mondat egyben magyarázatot ad arra is, hogy nálunk már évek óta nincs komolyabb karambol, amit a jövőben is szeretnénk biztosítani. Az idei évet azért is tartjuk nagyon fontosnak a balesetmentes közlekedés szempontjából, mert üzemünk a Vállalaton belül elsőnek indult a Szocialista Üzem cím elnyeréséért.

Most az Ercbányász újságon keresztül is szeretnénk segítséget nyújtani és a téli közlekedés legfontosabb sajátosságaira felhívni gépkocsivezető elvtársaim figyelmét.

Az őszi esőzés és a téli havas időszak gépkocsivezetők számára sok-sok veszélyt rejt. Ilyen többek között a havas, jeges út és a köd. A köd közismerten a gépkocsivezetők legnagyobb ellensége, ezért annyira kell csökkenteni a haladási sebességet, amennyire a köd sürűsége megköveteli. Ez annál is inkább fon-

tos, mert a III. bányászattól az Ércdúsítóhoz vezető közúton történik a gyalogos közlekedés is, ami nagyban megnehezíti gépkocsivezetők dolgát. Másik ősi ellenség a sikos út. Sikos úton a gumilabroncs tapadása az útfelületen jelentős mértékben csökken, és ezzel együtt csökken a jármű irányíthatósága, viszont ugrásszerűen megnövekszik a fékút. Ha összehasonlítjuk a száraz, jó tapadással rendelkező úterületet és a havas, jeges úton biztosítható fékutat, szembetűnő lesz a sikos út veszélye. Pl. egy 50 km/óra sebességgel közlekedő személygépkocsi fékútja száraz aszfalton 16,3 méter, nedves aszfalton 24,5 méter, nedves havon 49 méter, száraz jégen 88,1 méterrel növekszik.

A gépkocsivezetés sikos úton különös gondosságot, figyelmet, magas fokú vezetési technikát igényel. A járművek irányítását, lassítását, gyorsítását igen óvatosan kell elvégezni. Tartózkodni kell minden hirtelen irányváltástól és erőteljes fékezéstől. Nagyon fontos, hogy a fék és a

kormányvezéket kifogástalan legyen. A hibás fék és kormányvezéketeket időben meg kell javítani.

A sikos úton lecsökkent tapadást még veszélyesebbé teszi az, ha a gumilabroncsok futófelületének mintázása kopott. A kopott gumilabroncsok hajlamosabbak a megcsúszásra. Ilyenkor a baj rendszerint akkor következik be, ha a gépkocsivezető leedségből kapkodni kezd és a kormányt helytelen irányban forgatja, vagy beletapos a fékpedálba.

Annak ellenére, hogy az őszi téli közlekedésnek megvannak a maga sajátos veszélyei, mégis elkerülhetők a balesetek akkor, ha a járművezetők betartják a közlekedési szabályokat. Figyelmesen és előzékenyen közlekedjenek. Üzemegységünk gazdasági vezetői minden megtesznek, hogy a teljesítmény kapcsolatban biztonsági közlekedést minden körülmények között biztosítani tudjuk.

Kesztyűs István

Fegyelmi eljárások krónikájából

A „bika” visszarüg

Szép, napos idő lévén, Kövesi László és Magyar László, az Ércdúsító Üzem gépkezelői elhatározták, hogy kocsi-káznak egyet. Erre nagyzerő alkalom kínálkozott, mivel felfedezték egy vezetőlínelkül parkoló MÁV-dieszel tehergépkocsit.

„Jó bika ez, nem rüg!” jelszóval Kövesi László pilótának képzelve magát, elfoglalta a vezető helyét, Magyar László pedig mellette a „buli” másik tagjaként foglalt helyet. A kocsi műszerfalán a gombokat, billentyűket össze-vissza csavargatták, s annak ellenére, hogy sem jogisítvánnyal nem rendelkeztek, sem a ve-

zetéshez nem értettek, elindították a hatalmas kocsit, mely rövid „vágtazás” után az ércvány mellett megfeneklett.

A tehergépkocsit a kirándulás után egy másik kocsinak kellett elvontatnia a javítóműhelyig, ahol kimutatták, hogy 1287 forintos kárt okoztak azon. Fegyelmire került sor és a megrováson kívül nyereségük 10 százalékát veszítették el, s kötelezték Kövesi Lászlót és Magyar Lászlót, hogy az 1287 forintos kárt megtérítsék.

A „bika” mégiscsak visszarügött!

Pálos János

A társadalmi tulajdon hanyag, gondatlan kezeléséről

A termelőszervezetek, a vállalatok, vagyis a tulajdon védelme minden kor, társadalom alapvető kérdése volt. A feudalizmusból nem ritkán életét vették, vagy kezét leverték egy mai szemmel jelentéktelen érték elulajdonítójának. A kapitalizmusból is azt tapasztaltuk, hogy a tőkés nem energiát, sem költséget nem kímélt, ha tulajdonának védelméről volt szó. A szocialista közös tulajdon védelmi törvényeink ugyancsak szigorú szankciókkal biztosítják, bár az is igaz, hogy a gyakorlatban meg sokat kell tennünk, hogy társadalmi szinten e törvények megfelelően

érvényesüljenek. Én jelen cikkemben mégsem ezzel az oldalával kívánok a társadalmi tulajdon védelmével foglalkozni, hanem a megelőzési oldalával.

1967. november 8-án üzemünk légkánán az egyik ventilátor csapágya olajhiány miatt betüzesedett, megszorult és teljesen tönkrement. A kár 1530 forint. A cselekmény a BTK. 298 paragrafusába felvett hanyag kezelésnek felelt meg, amit a rendelkező rész egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntet. Tettesként nem egy, hanem hat embert kell elmarasztalni, akiknek az adott műszakban többek között ez a berendezés is gondjaikra volt bízva, de ők kötelezettségüknek nem tettek eleget, nem végezték el a kötelező ellenőrzéseket és a károkozás bekövetkezett.

Az elkövető munkatársakat külön-külön értékelve csak azt mondhatjuk, hogy valamilyen becsületese emberek. Nem tételezhető fel, hogy bármelyikük szándékosan akart volna kárt okozni a vállalatnak, a népgazdaságnak. Ez el is hangzott az ügy vizsgálójának kezdetekor, de e sorokkal pontosan e kérdésben szeretnénk felvilágosítással szolgálni, mert az előbb említett óta tízenegy év telt el és az ez idő alatt végzett gazdasági szervező munka eredményeként a kornak és a vállalat jelentőségének megfelelő rend és fegyelem alakult ki. Hogy a következő tíz év mit hoz, azt nem tudjuk, de azt igen, hogy a vállalat dolgozói mindent megtesznek annak érdekében, hogy a vállalat, mint a népgazdaság egyik fontos iparága méltóképpen járuljon hozzá a szocializmus teljes felépítéséhez.

Gácsi Mátyas

Vál alattunk története, betelező rész (XII.)

A vállalat megalakulása

gazdasági formáció volt, ahol az anyagi és pénzügyi fegyelem gyenge lábón állt. Csak néhány példát: A munkabéret hosszú ideig „zsebből” fizette a gazdasági felelős. A raktárakba beérkező anyagokat, szerszámokat és állóeszközöket senki sem tartotta nyilván és senki sem tudta, hogy a raktárból kivételezett eszközök hová kerülnek, mert a bizonylat ismeretlen volt. A vételezés csak szóban, vagy egy darabka papíron történt. És ez a rendszer még a vállalatnál is megmaradt egy ideig, ami igen nagy kárt okozott a népgazdaságnak is. Nehezítette a gazdasági szervezőmunkát az, hogy csak lassan alakult ki a — részben ma is a vállalatnál dolgozó — minden vonatkozásban megfelelő számviteli, pénzügyi és közigazdász kollektíva, amely képes volt rendet teremteni és meg tudta szer-

vezni a vállalat gazdasági rendjét.

Hogy az ugrásszerű fejlődéssel párosuló laza anyag- és állóeszközigazdálkodás és az ellenfeledalom menyibe került a vállalatnak, azt a következő számok mutatják:

Az 1957. január végrehajtott leltár kimutatata, hogy 955 000 forint értékű állóeszköz tünt el vagy semmisült meg, amit csak részben lehet az ellenfeledalom terhére írni. Az egyéb eszközökben szenvedett kárt pontosan nem is lehetett megállapítani. Ellenben 5,5 millió forintot fizetett ki a vállalat — az ellenfeledalom következményeképp — munkateljesítés nélkül munkabéret és további 3,5 millió forintot tett ki az összeg, amit 1957. januárban az elbocsátott dolgozóknak kellett kifizetni a felmondási időre. Végredményben az 1957. február végére elkészült vál-

lati mérlegben 10 millió forint veszteséget kellett elszámolni.

A személyi és szervezeti problémák megoldása után 1957 második felétől rohamosan szilárdult a munka- és gazdasági fegyelem és 1958-ban megszületett a vállalat bizonylati rendje, amelyet a pénzügyi elszámolás során alkalmazni kellett.

Az első mérlegbeszámoló óta tízenegy év telt el és az ez idő alatt végzett gazdasági szervező munka eredményeként a kornak és a vállalat jelentőségének megfelelő rend és fegyelem alakult ki. Hogy a következő tíz év mit hoz, azt nem tudjuk, de azt igen, hogy a vállalat dolgozói mindent megtesznek annak érdekében, hogy a vállalat, mint a népgazdaság egyik fontos iparága méltóképpen járuljon hozzá a szocializmus teljes felépítéséhez.

Gácsi Mátyas

Perkoláció

Bömp! Vegyszéti lexikonja szerint a perkoláció latin eredetű szó (perkolatio), olyan eljárás jelent, ahol lassú átvirágással, oldószer segítségével gyöngyöcskéket hatoanyagát vonják ki.

A mai perkolációs technológiák is lényegében megegyeznek ezzel az alapelvvel, azonban szélesebb körben alkalmazzák. Régebbi ismert eljárás az alacsony réztartalmú szulfid ércek feldolgozása.

Az urániparban — tudományunk szerint — felülmi mértékben először a franciák foglalkoztak — pirites ércék perkolációs kiúgozásával.

1961-ben Kovács Bertalan az EDU főmérnöke a szakirodalom tanulmányozása közben rábukkant a franciák által közölt rövid perkolációs közleményre, melyet átadott az akkor megalakuló kislétszámú (Erdélyi Miklós és Jámagom) technológiai kutató csoportnak. Első feladatunk a perkolációs kísérletek megkezdése volt. A kutatás kezdeti sikere gyors előrehaladást eredményezett. Hamarosan megszületett az „Uránit” által készített beruházási program, a tartalékok feldolgozására. A beruházás magas költsége miatt azonban kivitelezésre nem került.

A kétéves kutatómunka „elvezetett”? Az elért kémiai eredmények nem hagyták nyugodni a közben létszámában megnövekedett technológus kutatókat. Ereztek, hogy első munkánk kudarcát csak átmeneti, a kivitelezés gazdaságos formáját kell megkeresni. Ehhez lendületet adott a Kísérleti Kutatói Üzem vezetőjének és főmérnökének, dr. Müller Pál, dr. Czeleddi Béla — előrelátása, dr. Egyed József, Budavári Árpád az „Ifjúsági” és „Trinyi” brigádok kitaró munkája, melynek eredményeként 1963-ban megtaláltuk a költséges beruházást helyettesítő gazdaságos megoldást.

Ettől kezdve a kísérletek nagy lényében haladtak előre a megvalósítás felé. 1965-ben felülmi, 1966-ban üzem mértékben folytatott a munkát. Ma már a perkolációs kísérlet jelentős fémtermeléssel is jár, amely a vállalati fémterv teljesítéséhez nélkülözhetetlen.

Elértük azt, hogy a bányából leszállított érc teljes mennyiségben feldolgozást nyer.

Ezenyit a perkoláció történetéről, mi várható a jövőben? A jövőben a feldolgozás köre bővülhet a bányázatunknál felhalmozódott meddők perkolációs feldolgozásával, és a bányából perkolációval. A bányából perkolációval különböző jelentősége van, ugyanis így elkerülhető az a jelentős költség, mely az ércet felszínre való szállításánál felmerül. Így olyan anyagok is bevonhatók a termelésbe, melyeket eddig gazdaságossági okokból nem tudtunk hasznosítani. A kísérleteket a II. számú bányászattal végeztük. Bányászati Üzemegységére a bányászati vezetőknek támogatásával. Megemlítjük, hogy tudományunk van olyan külföldi tudomással, ahol a fémtermelés kb. 40 százaléka perkolációval biztosított.

A kitűzött feladat nagy, komoly, megtesztelt munkát követelt meg minden vele foglalkozó dolgozótól. A perkoláció a természetben egyre nagyobb méreteket ölt, azonban a maximális lehetőségeket csak abban az esetben tudjuk kihasználni, ha mindenki a saját munkaterejében jelentőséggel megelégedően támogatja.

Fenti elképzelésünk összhangban van a gazdasági irányítás új módszerével, mert arra törekszik, hogy a feltárt készleteket maximálisan használja ki, és nagyobb gazdasági eredményt biztosítson.

STOCKER LAJOS

A jubileumi évfordulón Lvovban járt csoport tagjával közöltük, hogy tervezett baráti találkozókat december 9-én (szombaton) 18 órai kezdettel tartjuk a Központi Irodához kistanácmestemben. A találkozó az utazásban részvevő elvtársak hozzátartozóit is szívesen látjuk.

Szerző: Bliznag

Weszl László

Még egyszer az „Üiőszezón“-ról

Öreg emberek felesleges nyavalygása?

Csaknem húsz év után hasít bele a felismerés egy kis-emberbe: egy — abban a pillanatban — ártalmatlannak tűnő „hacsak“-kal halálba küldött két embert. Ebből az egy mondatnyi gondolatból bontotta ki Fábri Zoltán *Üiőszezón* c. filmjében a lelkiismeret drámáját és mondta ki világosan, félreérthetetlenül: a felelősség elől senki sem menekülhet. Tetteinkért felelünk ma, holnap, egy év múlva, ötven év múlva — mindaddig, amíg élünk.

Erről folyt a vita a pécsi játékfilmszemle alkalmából a Ságvári Endre Művelődési Házban rendezett munkás-filmművész találkozón. A résztvevők elismerték a film erejét, feleltették általuk vélt hibáit és általában méltatták Fábri Zoltán alkotó tevékenységét. És akkor jött egy harcias fiatalember, aki feltette a határos szónoki kérdést: *kinek és miért kell ez a film? Mindjárt választolt is rá, nem zavartatván magát, hogy előtte ott már többen is megmagyarázták ezt és hangsúlyozták a film szociális-szerűségét. „Semmi közünk ehhez a filmhez!” — mondta. — „Nekünk erre már nincs szükségünk.”* Ezzel a kezdéssel felhívta magára a figyelmet, az utána következőkkel pedig nem csak meghökkenett, de — nyugodtan mondhatjuk — fel is háborította hallgatóságát. Azt fejtette: *időben olyan távol vagyunk már a témától, hogy vétek ezzel egyáltalán foglalkozni.* Elentétben a nyitott szemmel nézőkkel, ő csak „*öreg emberek felesleges nyavalygása*” látta a filmben és ez — szerinte — a ma emberét már nem érdekelheti, hiszen annyit más van a világban.

Valóban annyi más van? És valóban nem érdemes szót vesztegetni a felelősség ébresztésére? Azt hisszük ezen a ponton vitába kell szállni Rózsa Antal III. üzemi mérnökkel. Azért is, mert Rózsa nem áll egyedül szemléletével, akadnak még, akik a nevelésvezető előtti események ábrázolását a művészetben feleslegesnek ítélik. Elismérjük, nem valami szívdörög dolog a borzalmakat látni, de — azt hisszük — ettől függetlenül igenis szükség van rá.

Hadd emlékeztessünk egy

néhány nap előtti élménybeszámolóra, melyet a Tv-ben hallhattunk egy vidéki újságíró szájából. Magyar küldöttséggel járt Vietnámban, szemtanúja volt ott nap mint nap a háború borzalmainak és ő erről így beszélt: *„3-4 éves voltam, amikor mindez nálunk játszódott le... El sem tudtam képzelni, milyen ez a valóságban... Borzalmas volt hallgatni a szirénák vijjogását, a bombák robbanását...”* Ez a pár mondat lehetne talán az igazolása annak, amit egy francia gondolkodó mondott még a húszas években, amikor megkérdezték tőle: *lesz-e még egyszer világháború, s ha igen, mikor?* Ő így válaszolt: *majd ha felnő az a generáció, amelyik már nem ismerte a világháború borzalmait, tehát a harmincas évek végén.* Jólslata kegyetlen valóság lett.

Nos itt ült szemtől szemben velünk a képernyőn egy fiatal újságíró, aki elismerte; elképzelhetetlen volt számára a háború ilyen szörnyűsége. És hallottuk egy fiatal magyar értelmiségi tagadó megnyilatkozását a negyedszázad előtti véres eseményekről, amelyeknek — szerencséjére! — nem volt részese. Mindketten ama bizonyos háború után felnőtt generáció tagjai. Az egyik találkozott a háborúval és most még elszántabban küzd a békéért. A másik nem ismerte az embertelenség korát és hallani sem akar róla, tehát harcolni sem akar ellene.

Persze ezt így meghatározni túl egyszerű. Feltételezzük, hogy ha szemtől szembe találná magát az embertelenséggel, Rózsa Antal is küzdené ellene. No, de miért kell ehhez a konkrét találkozásra. Rózsa abban a szerencsés helyzetben van, hogy korosztályával együtt ő sem látott a felsőbbrendűség gögjétől eltelten masirozó SS-eket, banditakülsőjű nyilasokat, utcán szórakozásból lepuffantott járókelőket, fegyveres suhancok által gettóba kísért 5-10 éves gyermekeket, és egyáltalán nem ismerte azt a kort, amikor az emberélet mindennél olcsóbb volt. Mindez túl sokba került nekünk. A borzalmakból valóban nem kérünk, ele-

günk volt belőle, de ezt csak akkor mondhatjuk hittel, ha ismerjük is lényegét. Ki személyes élmény alapján, ki meg azért, mert értő elmével fogadja magába ama kor ábrázolásának mondanivalóját. És, ha Rózsa Antal is így közelít a dolgokhoz, bizonytalanságba kerülhet, hogy a „nyavalygós öregek” helyett „zslóvivő fiatalok” készítsenek filmeket, mert rájön, hogy a mi korunkban még nem lehet csak előre nézni. Vissza is kell tekinteni a múltba, hogy biztosan kerülhessük el a buktatókat a jövőben. Egyszer már elfeledtünk 1944-ről és az eredmény 1956 lett. Most már ne felejtjük el közelmúlt történelmünknek ezt a két gyászos évszámát.

Még Rózsa Antal sem!
Hársfal István

A villanymotorok orvosai

Az Ercüdítő Üzem villamos tekercselő műhelye, munkájával hatékonyan segíti a bányászati és kőszelvények üzemeltetését, valamint saját üzemünk tervteljesítését. A gyorsan és jól megjavított és üzembe állított villamos gépek csökkentik az aktív termelő gépek üzemállását. Ezzel a tudással végzi a munkáját a tekercselő műhely két szocialista brigádja, a „Kandó Kálmán” és a „Belóannisz” brigád. Sok sürgős gép és készülék javításproblémája követi egymást a két brigádnál, talán ez a magyarázata annak is, hogy minden javítási határidő, melyet a tekercselő műhely ad, túl hosszúnak tűnik. Nézzük a száradatokat. Az újratekercselő villamos gépek száma 85-100 db havonta. A javított átlagos gépteljesítmény 14 kW körül mozog. A villamos gépjavítás átfutási idejét a szociálisták kis gépek-nél sikerült 1,5 hónapra szorítani. Ez az eredmény igen jónak mondható. A legtöbb problémát az egyedi villamos gépek javítása jelenti. Sokszor szükség van viszonylagosan új műszaki megoldások alkalmazására, hogy a gépek meglévő munkabiztonságát a termelésbe. Talán ebben a sokféle munkafogást és módszert igénylő munkában eredményesül legjobban az egymást segítés, és ebben a segítség adásában a szocialista brigádok tagjai példát mutatnak.

Rúcsüest okt. 30-án

A bányák látogatása üzemeként üdvözlésekkel, ajándékokkal volt minden esetben bevezetve. (A kapott tárgyak központú irodaházunk előcsarnokában vannak kiállítva). A szakmai látogatások után az ebédet csoportjaink részben a legjobb hazai éttermeinknek is dícséretére való munkásétközlekedésben — a mi csoportunk pedig erdei tisztáson, fehér asztalok mellett — fogyasztották el. Itt a hűvösebb idő ellenére, hála a jóízű vodkának senki nem fázott. Az ételkülönlegességek, mint pl. a saslik, scsi, stb. mellett ételeket kaptunk, amelyek a magyar gyomorunk is kedvére voltak, és az első időben már az előételek-nél elteltünk. (Mondogattuk is, hogy jó volna az Olimpiában és az üzemi étkezdében legalább úgy jóllakni, mint ott az előételek szakaszában tettük!)

Sajnos a cservonográdi napnak és Ivovi tartózkodásunknak hamar vége lett. Elérkezett a búcsúest és október 30-án csoportunk kissé szomorúan, de azzal az érzéssel indult hazafelé, hogy tartogat-hat még az élet sok szépét, jót, de olyan bensőséges, baráti, melegszerű vendéglátást keveset, mint amiben Ivovi és cservonográdi barátaink bennünket részesítettek.

Azután újból a Kárpátok, de most már világosan. Majd hazánk jólsimert, de nem kevésbé szép tájain rogoz vonatunk és a kocskiban kissé szokatlanul is elcsendesedve harminc ember gondolatban még egyszer átéli a felejthetetlen baráti látogatás élményeit és meleg szívvel küldi köszönetét, elvtársi üdvözlését felétek igaz barátaink, szovjet emberek.

A viszontlátásra, Magyarországon!

Tóth Béla

HAMBALKÓ JÁNOS

Sas iksütés egy erdei tisztáson

Igaz barátok között

A jubileumi évforduló alkalmával vállalatunk 30 fős csoportot küldött hat napra a Szovjetunióba jutalomból. A csoporttal én is kiutazhattam, s most itt ülök viaskodva a gondolatokkal, papírral, hogy egy cikk keretében hat olyan napról számoljak be, amelyeknek minden órája élmények, hatások, érzelmek sokaságát adta, s — gondolom nemcsak nekem — egy életre szóló kedves emléket jelentenek.

Sokan közülünk először készültünk a Szovjetunióba. Értelhető, hogy az indulás idejének közeledtével növekedett izgalomunk is, amit először még ügyesen palástolni tudtunk. Azután egyszerre áttört a gát. Az autóbuszban derült ki, hogy a csoport IV-es bányászati tagja kötélszakadás miatt nem tudott időben felszállni. Tovább nem várhatunk, de gyors intézkedéssel biztosítottuk a budapesti tárlátogatást. Másnap reggel a Keleti pályaudvar indulásánál már minden rendben volt minden. Átvett bennünket az IBUSZ által megbízott csoportvezetőnk, az első „mamánk” és

már vágatott is vonatunk Záhony felé. Az idő gyönyörű volt, mintha együtt ünnepelt volna velünk. Csupán kocsi-jainkat új futóművel látták el.

Kissé fáradtan, helyi idő szerint este fél tíz órakeretében uticélunkhoz Lvovba, ahol megkezdődött a kellemes meglepetések sorozata. A pályaudvaron a város vezetőinek tekintélyes képviselői, virágcsokros úttörők, sajtó és rádióudósítók vártak bennünket, amire egyáltalán nem számítottunk (hiszen „kifelé” mi egyszerű IBUSZ turista csoport” voltunk), de meg kell mondanunk nagyon jól esett. A pályaudvar előtt a különbush-ban vett át bennünket az INTURIST csoportvezetője, a második „mamánk”.

„Ezért érdemes volt kijönni”

A további program sűrített volt, de nem fárasztó. Autóbusszal városnézések, az ukrán képművészeti és népművészeti kiállítás, majd a Lenin múzeum meglátogatása. Élményt jelentett az operaház balettelőadásának és az úttörőpalota megtekintése. A látványok és a bemutatók szakszerű, színes, tartalmas előadásai, magyarázatai — amit mi azonnal gesztusokkal fordításban kaptunk — áttekintést adtak az ukrán és a többi szovjet nép történelmi múltjáról, a forradalom utáni küzdelem, de eredményes munkájáról. A látogatások közben nem egyszer hallottam társaim megjegyzését: „Ezért érdemes volt kijönni”. Hát még ami ezek után jött. Egyik délután a Lvovi-mamánk közli velünk, hogy a szállónk melletti mozi igazgatója az újságból értesült megérkezésünkről (pályaudvari fogadattásról képes, szöveges tudósítás) és meghív bennünket az esti előadásra.

Felejthetetlen volt a cservonográdi látogatásunk is. A program összeállításánál mi nem kértünk külön üzemlátogatást, csak megemlíttük, hogy jó volna meglátogatni egy bányavárost. Vendéglátóink két nap múlva közölték, hogy a Cservonográdi Szén-tröszt vezetősége szombatra várja csoportunkat, de nem pár órára, hanem egész napra. A város és a tröszt ve-

zetői a Városi Pártbizottság helyiségeiben fogadták kis delegációnkat, ahol megismertettük velünk a bányavállalat és a város fejlődésének történetét. Mi is beszámoltunk vállalatunk dolgozóinak életéről és a forradalmi évforduló-lóra való készülődéséről. Ezután városnézés következett. Az állandó építkezések ellenére, ragyogó rendet és tisztaságot találtunk. Csodálkozásunkra elmondták az elvtársak, hogy ennek a „tök” az oka. A csodatevő tökről azután megtudtuk, hogy a városrészek versenyben vannak és az utolsó helyezett vándordíjként egy tököt kap, amit ünnepelesen a vezetőknek személyesen kell átvenni. Derült-ségünk közben is megértettük az erkölcsi légtörő alakításának óriási jelentőségét, amit nem helyettesíthet csak az anyagi érdekelttség elvének érvényesítése.

A látogatás további részében a meleg elvtársi fogadtatás mellett talán még a szervezethez is elcsendesedve harmadik ember gondolatban még egyszer átéli a felejthetetlen baráti látogatás élményeit és meleg szívvel küldi köszönetét, elvtársi üdvözlését felétek igaz barátaink, szovjet emberek.

Az újítók pártfogója

Amíg egy ötletből jövedelmező, bevezetett újítás lesz, sok esetben hosszú idő telik el. Egy-egy bonyolultabb technológiai újítás rengeteg fáradsággal, tervezéssel, kísérletezéssel, összehangolt műszaki tevékenységgel jár. Az Ercüdítő Üzem vegyi üzemegységében az elmúlt években sok gondot okozott az újítások is, az üzemnek is, hogy sok olyan újítás került parlagon, melyek nem kerültek bevezetésre, a kísérleteket nem kezdték meg, alkalmazásukra nem fordítottak gondot.

Az üzemben végrehajtott átstrukturálás után — amikor minden üzemegység önkéntesleg a „maját zsebére” kezdett dolgozni — Tündök Sándor üzemegységvezető gazdasági okokból és az újítások-kal való humánus együttérzés folytán is patronálójává vált az üzemegységi újításoknak.

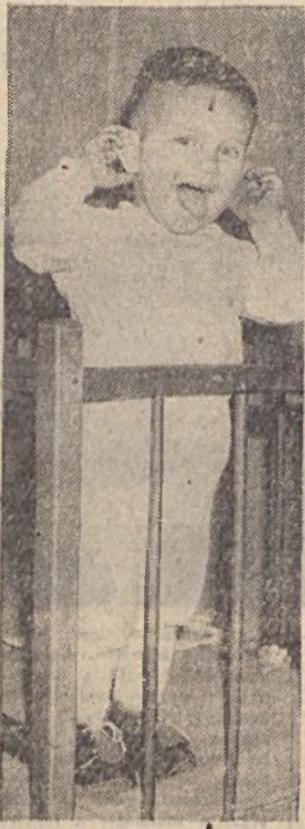
Az elmúlt év folyamán szorgalmas tevékenységének köszönhető, hogy jelenleg egyetlen olyan be-adozt újítás sincs, mely elfeküdne, vagy — amennyiben ésszerű javaslatot tartalmaz — elutasításra került volna.

Az üzemegység vezetője fáradságot nem kímélve minden segítséget megadott azoknak, akik újítással ügyekkel hozzá fordultak. Különösen a fizikai újításokat támogatja, akitől főleg a munka megkönnyítését, kisebb egészségügyi problémák megoldását és nem egy szer technológiai ésszerűsítéseket tartalmazó újításokat vár és kap. Az elmúlt időszak kiemelkedő újításának a „déli”-rendszer és a szorbciós savszabályozása újítás, valamint az új rendszerű vegtermék leválasztóval kapcsolatos újításban, illetve annak műszaki segélynyújtásában vállalt nagy részt. Az említett újítások közül az első a fémvesztés csökkentését és a kénsvámgátlást célzó újítás, míg a második újítás a dolgozók egészségvédelmét szolgáló szem előtti-ásztó már mindkét újítást beve-

Pálos János

Apja fia

Fotó: Gerő Béla alkotása.

Köszönet és elismerés a versenyzőknek

A vetélkedősorozat ünnepi befejezése

November 4-én ünnepi díszítést öltött a Ságvári Művelődési Otthon nagyterme. Egy igen sikeres vetélkedősorozat döntőjéhez értünk. A külsőségek, a döntő zsűrije is alátámasztotta ezt a tényt. Elnöke Szentistványai Gyuláné elvtársnő a Városi Pártbizottság osztályvezetője, Duga József, a Megyei Munkásörse parancsnoka, Rozs László, a Pártiskola igazgatója, Kovács István, a váll. pártbizottság titkára, Tóka Jenő, vállalatunk igazgatója, Tihanyvári elvtárs az SZMT munkatársa, Rácz Gyula és Ekkert Péter, a vállalati szakszervezeti és KISZ-bizottság titkára. A döntőre nemcsak a bejutott brigádok tagjai jöttek el. Megjelentek hozzátartozók és a vetélkedőn részt nem vevő többi brigád tagjai, akik talán még jobban izgultak, drukoltak, mint a versenyzők.

Fél hatkor Rácz elvtárs ünnepi szavakkal nyitotta meg a döntőt. Majd a tizenkét csapat elvonult és a közép-döntő zsűri vezetésével szellemi tőntön döntötte el az első hat helyezést, akik a további sorrendet már a közönség előtti vetélkedőn döntötték el. Közben a Pécsi Nemzeti Színház művészei műsort adtak a szépszámu közönségnek. Előadott számaik címét, szerzőit a közönségnek kellett kitalálni. A közönség is jól vizsgázott, mert minden számot eltalált, melyért könyvjutalomban részesültek. Eközben eldőlt az első hat hely sorsa. Megkezdődött a vetélkedő. A külsőségek, a zsűri összetétele, a közönség jelenléte kissé befolyásolta a versenyzőket, lámpaláz, izgalom volt tapasztalható náluk. A feleletnek ellenére színvonalasak voltak. A többhónapos tanulás, a becsület felkészülés szoros eredményt hozott. Végül győzött a legjobb idegzetű és legnyugodtabb brigád a Kísérleti-Kutató „bányász-komplex” brigádja, amely a vállalatvezetés, párt- és szakszervezeti bizottság jutalmaként 6 napos szovjet-unióbeli utazásban részesült. Berkovits Zoltán, Csonka József, Kovács László voltak a brigád tagjai, csak a dícséret hangján lehet beszélni szép munkájukról.

Semmiel sem volt rosszabb a felkészültsége és csak a narancshéjon csúsztak el az elsősegélyt Lelkes István, Simon János és Pálfi Ervin alkotta EDÜ-s „Winkler” brigádnak. 500-500 forintos vásárlási utalvány és a képzőművészeti szakkör különjutalma volt a becsület felkészülésük eredménye. Ugyanezt elmondhatjuk a harmadik helyezettekről is, akik izgalmas holtverseny eldöntése után 300-300 forintos vásárlási utalványt és a képzőművészeti szakkör tagjának, Sipos elvtársnak különjutalmát kapták. A brigádot Steinhöfer Károly, Varga Aladár és Kovács Mária képviselték.

A negyedik hely a IV-es üzem 1. csapatának jutott, amely a Porcelángyár és az I. sz. bányauzem „Zalka Máté” szocialista brigád különjutalmát kapta. Rotkó Lajos, Adrián Dezső és Maletics József voltak a brigád tagjai, dícséret lelkes felkészülésükért.

Ötödik helyezést a Gácsligeti János, Hódi Attila és Mudri József által képviselt I-es üzemi „Róza Ferenc” szocialista brigád let, akik a Munkásörse megyei Parancsnokságának és a Porcelángyár különjutalmát kapták eredményes szereplésükért.

Hatodik az EDÜ. „Ziper-

novszky” brigádja lett Pálfi József vezetésével az Élelmezés Kiskereskedelmi Vállalat és a Porcelángyár különjutalmát kapták. Jutalmat kapott a döntőn résztvevő többi brigád is. A jutalmakat Szentistványai Gyuláné elvtársnő a zsűri elnöke adta át, majd Rácz elvtárs, a vetélkedő állandó zsűrijének tagjait köszöntötte és megköszönte odaadók, lelkes munkájukat.

Hornung László elvtárs a vetélkedő játékvezetője ugyancsak hatnapos szovjet-unióbeli utazásra jogosító utalványt kapott, így a győztes brigáddal ő is a SZU-ba utazhat.

Véget ért egy szépségekben, izgalomban, sok tanulásban, és eredményekben bővelkedő vetélkedősorozat. Ez a mozgalom, amelyben mintegy 1500 dolgozó kapcsolódott be híven tükröző szocialista brigádjaink politikai érettségét, szorgalmát, tudását és a Szocialista Forradalom eszméjéhez való törhetetlen ragaszkodását.

Szerkesztő Bizottság

Válasz a Nyílt levél az óvodai felvételekről címmű írásra

TISZTELT ELVTÁRSOK!

Lapjuk f. évi 11. számában megjelent „Nyílt levél óvodai felvételekről” című, nevére címzett levélre a következőkben válaszolok:

TISZTELT HÁRSFAI ISTVÁN ELVTÁRS!

„Mecseki Erőbányász” c. lap folyó évi 11. számában megjelent, s hozzám címzett levelének tartalmát a lényegét tekintve egyetérték. Valóban, az óvodai férőhelyek száma jelenleg még elégtelen nálunk ennek hiánya Újmecekalján jelentkezik legélesebben. Ez tény éppen olyan gondot okoz az óvodákat üzemeltető Művelődési Osztálynak, mint Önöknek, Újmecekalja lakóinak, köztük a Mecseki Erőbányászati Vállalat dolgozóinak vezetőinek.

A Művelődési Osztály azonban csupán üzemeltető és nem építője az óvodáknak. Újmecekalja városrészt lefőbb beruházója az Erőbányászati Vállalat és kisebb mértékben a Városi Tanács Terveosztálya. Mi ezen beruházásoknál több ízben hangoztattuk, hogy itt az új városrészen a végső építésre kerülő óvodai férőhely. Ok azonban a rendelkezésekben megengedett normákra hivatkoztak és nem vették figyelembe felszólalásainkat. Ez ügyben az Országos Tervehivatalnál is eljárunk, de sajnos, eredménytelenül. Sőt a járt erőből is igyekeztünk enyhíteni a helyzetet — mint a levelében is írja — az egyik óvodánk átépítésével. Sőt néhány hónappal ezelőtt illetékes Erőbányászati Vállalati és Kerületi Tanács szervekkel tárgyalásokat folytattunk újabb óvodák kialakítása ügyében. Tárgyalásaink azonban ekkor nem hoztak eredményre, de még ma sem mondtunk le a bővítés terveinkről.

Mindebből látható, hogy mi — erőnkhez mérten — tevékenykedtünk és továbbra is tevékenykedni fogunk azért, hogy a jelenleg érvényben lévő normák felemelésevel, tényleges szükségletek figyelembevételével építsenek Újmecekalján óvodai férőhelyeket.

Ami az óvodai felvételek ügyét illeti, nem értek egyet a kedves levélíró azon állításával, hogy a felvételeknél erőbányász gyermekek hátrányos helyzetben lennének. Felvételeket minden újmecekaljai óvodánál Társadalmi Bizottság végezte. E Bizottságokban az Erőbányászati Vállalat dolgozóit 8 személy képviselte, kik éberben ügyeltek arra, hogy egyrészt — a jelentkezők szociális helyzetét figyelembe véve — valóban a legrászorultabbak kerüljenek be az óvodákba, másrészt a vállalati dolgozó gyermekeit is megfelelő arányban nyerjenek felvételt. E megbízottak jó munkát végeztek, amit a következő számadatok is bizonyítanak. Újmecekalján jelenleg van 400 óvodai férőhely. Felvételt jelentkezett 825 fő. Ebből felvettek 613 főt, átírányítottak 176 gyermeket és elutasítottak 36-ot. Az Újmecekalján óvodáztottak közül 348 gyermek szülője dolgozik az Erőbányászati Vállaltnál, ami azt jelenti, hogy a vállalat beruházásában, illetve támogatásában eddig megépített és kiadott csaknem összes férőhelyen (350 férőhely ez) vállalati dolgozó gyermekei vannak. Csak a megengedett normán alatti, illetve a tanácsai beruházásból származó férőhelyeket vettek fel nem MEV. dolgozó gyermekeket.

Az újmecekaljai városrésztől átírányított gyermekek esetében is igyekeztek a bizottságok a legnagyobb körültekintéssel dönteni. A Honvéd utcai óvodába való átírányításnál nem az volt az indok, hogy oda autóbusszal szállják a gyerekeket, hanem az volt, hogy a Tüzér utca közeli Honvéd utcai óvoda megközelítése semmiel sem jelent nagyobb távolságot a szülők és gyermekeik részére — sőt esetenként rövidebbet — mint Újmecekaljának bármelyik óvodájáé.

Igaz, hogy évközben előfordul egy minimális „visszavágyás” az újmecekaljai óvodákba, de nem tételezzük fel, hogy a 176 átírányított gyermek, a több mint 150 százezer éves óvodai feltöltöttség mellett, bármilyen „összeköttetés” révén is visszaküldhetné Újmecekaljára. Küzdeink ez ellen, mert a zsúfoltság további növelése már valóban az óvodai nevelőmunkát veszélyeztetné!

Az óvodai felvételeket végző Társadalmi Bizottságok munkáját magam is figyelemmel kísértem. Azt tapasztaltam, hogy a bizottsági tagok igen körültekintően végezték a munkát, ennek ellenére nem állítottam meg, hogy ez a munka teljesen problémamentes volt. Ilyen nagy arányú túljelentkezéseknél abszolút igazságos döntést hozni nagyon nehéz, de az igazságot feltétlenül megközelítettük.

„Kétségtelen, hogy a helyzet súlyos és — mondjuk nyilván — eggyelőre nem lehet enyhülésre számítani” írja levelében Hársfai elvtárs. — Ez így igaz! Nézzázzunk a megközelítőleg jelenleg még nem tudnak lépést tartani a megnövekedett óvodai igényekkel. De nagy hiba lenne hallgatni és nem észrevenni azt a nagyarányú gondoskodást, mely az óvodai hálózatunk fejlesztésére is kiterjed.

Nem kívánok most részletesebben írni arról a jelentős óvodai hálózat-fejlesztésről, ami a felszabadulás óta országunkban és városunkban is végbement. Csupán azt említeném meg, hogy az utolsó 10 évben városunkban az óvodai férőhelyek száma 580-nal növekedett. S ez a szám 1970-ig még további 325 férőhellyel emelkedik. Ebből Újmecekalja területén épül meg 150, a Szigeti városrészben pedig 125 férőhely.

Ezek igen örömdetes tények és bizonyára enyhítik a jelenlegi feszültséget, melyek teljes feloldásán a továbbiakban sem szűnünk meg a magunk erejével munkálkodni, de kérjük az érdekelt beruházó szervek hathatós támogatását is.

Tisztelettel:

Gábor József

művelődési osztályvezető

nem illeti meg a R. 24. §-ban foglaltak szerint parancsnoki beosztásban lévő dolgozó kiképzés, alegységparancsnok (törzstag, alegységparancsnok és helyettes). A rendelet foglalkozik a polgári védelmi kötelezettséget teljesítő személyeket megillető térítéséről is.

A rendelet 11. §-a egyértelműen meghatározza, hogy a kiképzésben résztvevő személy részére útiköltséget térítés nem jár. A gyakorlaton résztvevő

személyt a gyakorlat miatt teljes munkaidőre átlagkereset megtérítés illeti meg.

Kiképzésre vonatkozó előírásoknak, felszólításnak, parancsnok minden beosztottát saját érdeke, hogy elegendő teret és gyarapítsa elméleti és gyakorlati tudását saját és a munkahelyi életének megmentésében.

Fehér László

Ideje lenne

Lassan már csak emlékeinkben élnek azok az idők, amikor járdák híján sárban gázoltunk, ha valahová el akartunk jutni. Hovatovább már mindenütt aszfaltot járdán járhatunk és az újabb épült részekben is dícséretes gyorsasággal készülnek a járdák, hogy mire bejön a rossz idő, a lakosság könnyűszerrel megközelíthesse otthonát. A sáros cipő hamarosan ismeretlen fogalomná válik Újmecekalján, ha csak...

Hacsak nem gondolunk arra a néhány rövidke járdaszakaszra, amelyek mindeddig valamilyen módon makacsul elkerülték az aszfaltotól figyelmét. Például a piac előtti részre gondolok. Magát a piacot szépen leaszfaltozták még annakidején, az ódatemető járdá azonban kimaradt a szórásból. Csak 20-25 méter hosszú az egész és sok bosszúságtól menten a járdák, amelyek a rész is aszfaltburkolatot kapna. Ugyanígy járt a Hajnóczy utcában a fűszerüzlet és az Acsády Ignác utca közötti szakasz is.

A rend kedvéért tartozik ide a Páfrány utcának az autóbussz-vevőállomással szemközti járdája. Hosszú ideje csak a puszták, és esőtől menten a járdák, amelyek a rész is aszfaltburkolatot kapna. Ugyanígy járt a Hajnóczy utcában a fűszerüzlet és az Acsády Ignác utca közötti szakasz is.

n. i.

ETKEZDEI MOZAIKOK

Kapkodás, boszankodás, higiénia oh...

Reggel a III. bányauzem étkezdéje. A dejelöltös kiszolgáló részleg már befejezte a reggeli. Az asztalokon tálcák, használt edények, maradékok tömege. Ön-kiszolgáló étkezdé, ha mindenki visszavinné étkezés után az edényeket, legfeljebb 1-2 percet jelentene, de így? Pár perc múlva jön az új étkező transzport, a vájvégiék. Két nő az étkezői személyzettől kapkodva szedi össze a széttagyolt holmit, s viszi a mosogatóhoz. Kapkodás, boszankodás.

Délben este a kép hasonló. Közben méltatlankodó kifakadások: „A tányérom víz”, „A kolbász felvágott vízben ázik, a kékese foltozik”. Egyik sem étvágygerjesztő. Az asztal mellé üni sem különb.

Kérdések: 1. A gyors egymásután következő étkezési csoportokat miért nem tudják tisztességes, higiénikusabb edényekkel és evészökökkel kiszolgálni? 2. Miért nem történik erélyes intézkedés, hogy az étkező befejeztével mindkét mosogatóhoz vigye használt edényeit?

A legközelebbi számunkban szeretnénk olvasni az étterem vezetőjének válaszát!

Sz. Szabó Gábor.

Magánvélemény közügyben

Ugy gondolom, nyugodt lelkiismerettel kijelenthetjük: a vállalat- és az üzemi vezetők és társadalmi szervei igen sokat tettek és tesznek az egészségvédelem fejlesztése érdekében. Sokat tesznek, de véleményem szerint nem eleget, mert van egy terület, amelyiken minden következmény nélkül lehet véteni az egészségvédelem ellen. Hogy melyik az a terület? Ez az üzemi étkeztetés!

No csak, mondhatják az illetékesek, hol itt a vétség? Hát véleményem szerint ott, hogy a sokszor „agyonfűszerezett” étel nem kevésbé ártalmas az egészségre, mint a poros, vagy füstös munkahely, csak az egyik a tudóse ártalmas, a másik pedig a gyomorra és a vesére.

Vannak túlfűszeres napok — amikor — különösen a leves — érintetlenül megy a mosogatóba, mert olyan erős, hogy — ha tudna beszélni — még az a disznó is mondana egy-két dicsőszógot, pe-

dig moslékként megeszi. Előfordulhat az a fonák helyzet, hogy a biztonsági megbízott ebédután ellenőrző körútnan egészségvédelmi szabálytalanságot fedez fel valamely munkahelyen és a szabálysértőket a helyszínen megbírságolja, de mivel zsi-borog a gyomra, erősebben nyomja meg a ceruzát. Az azonban talán észébe sem jut, de ha igen, akkor sem tehet semmit az ellen, aki neki a gyomorfájást okozta.

Azt hiszem, az sem lehet álláspont, hogy aki nem bírja a túlfűszerezett ételt, az ne étkezzék az üzemi étkezdében. Tömegétkeztetésnél, ahol nincs diétás konyha, meg kell találni a módját, hogy az étel a közlésnek megfelelő legyen. Mert aki szereti, ha az étel nagyon fűszeres, az tehet bele, de aki nem szereti és nem bírja, a már belerakott borsot és cseresznyepaprikát nem szedheti ki belőle.

GACSI MATYÁS

Beosztás, kiképzés, gyakorlat, jog, kötelesség

II. A polgári védelmi kiképzés és gyakorlat szabályozása

A 6/1964. (II. 21.) Korm. számú rendelet 1. §. (3). A polgári védelmi kötelezettség magában foglalja: a) a polgári védelmi kiképzésben, továbbképzésben, illetve gyakorlaton való részvétel kötelezettségét.

A polgári védelem egyik legfontosabb feladatát a kötelezettség alatt állóknak a védekezésre, a légítámadások hatásainak csökkentésére való felkészítése képezi. Erre figyelemmel határozza meg a rendelet a kiképzés és gyakorlat időtartamát.

R. 9. §. (1). A polgári védelmi kötelezettség alatt állók éventeként legfeljebb 60 órát meg nem haladó időtartamú kiképzésben, illetve továbbképzésben való részvételre kötelezhetők. E kereten belül a kiképzés, illetve a továbbképzés évenkénti időtartamát a honvédelmi miniszter ha-

tározza meg. (3) A polgári védelmi kiképzést, illetve továbbképzést a) azok részére, akik munkaviszonyban vagy szövetkezeti tagsági viszonyban állnak és munkahelyük polgári védelmi szervezetnek tagjai, elsősorban munkahelyükön kell megtartani.

A szakszolgálatba beosztott személyeknél a kiképzés időtartama magasabb. R. 23. §. A polgári védelem szakszolgálatra kijelölt személyek évenként legfeljebb 120 órát meg nem haladó időtartamú kiképzésben, illetve továbbképzésben való részvételre kötelezhetők. E kereten belül a kiképzés, illetve a továbbképzés évenkénti időtartamát a honvédelmi miniszter határozza meg.

A kiképzések legmagasabb óraszámát szabja meg a rendelet.

A gyakorlati tapasztalat az, hogy az éves kiképzési idő 10-18 óra között van meghatározva a szakalegységektől függően. A feladatok ellátására való felkészítés legalapvetőbb formája a kiképzés. Ez alap és továbbképzés keretében tartandó elméleti és gyakorlati foglalkozások útján történik meg. A gyakorlatok megtartására vonatkozóan is intézkedik a rendelet.

R. 9. §. (4). A polgári védelmi gyakorlatok ideje a kiképzés (továbbképzés) évi óraszámába nem számít be. Ilyen gyakorlatok azonban évenként legfeljebb kétszer tarthatók és azok időtartama egy-egy alkalommal nem haladhatja meg a három napot. (Hvt. 74. §. (2) bek.). Ilyen gyakorlat volt elrendelve és végrehajtva augusztus 26-án és 27-én.

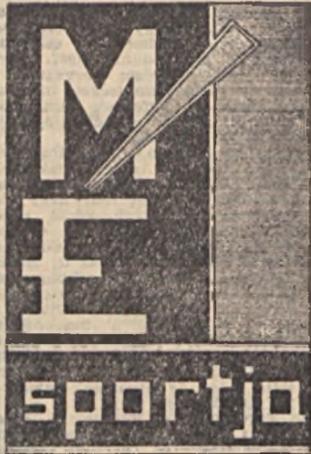
Nem tekinthető gyakorlatnak a kiképzés keretében történő gyakorlati jellegű foglalkozások megtartása, melynek során az alegységek rendeltetészerű működésüket gyakorolják a kijelölt terepen, létesítményben stb.

A rendelet külön foglalkozik a továbbtanuló dolgozók kiképzés alóli mentesítésével (R. 10. §. (2) bekezdés), mely mentesség a tanulmányi évre vonatkozik. A mentesítést írásban kell kérni a parancsnoktól minden évben. Ugyanakkor meghatározta azt is, hogy a mentesített személy polgári védelmi beosztása a tanulmányi idő alatt sem változik. A mentesség azonban

Úszóink szerepléséről

Két ragyogó kupagyőzelem

Az úszószakosztály tíz éves - egyidős a sportklubbal. Ez évi szereplésük méltó jubileumhoz. Igaz, télen és tavasszal kemény alapozással, uszodai tornatermi és terepfutó edzésekkel készültek a nyári főszezonra a versenyzők, majd pedig májustól a Balokany-fürdőben nem is mindig a legjobb körülmények között, de nagy akarással folytatták napi kétszeri formához edzéseiket.

A területi és megyei újonc, serdülő, ifjúsági és felnőtt bajnokságokon sikerült megszerezni a győzelmek és helyezések nagy többségét. Különösen az ifjúsági és felnőtt bajnokságokon arattak áttörő sikert. A területi felnőtt bajnokságon pl. minden egyes versenyszámban Ércbányász úszó lett a bajnok.

legjobb versenyzőink sorra döntőbe kerültek és ott helyezésekhez jutottak. A legjobb egyéni eredmények: Hámosi Jenő II. és III. helyezése a hátúszáságban, Szalay Judit II. helyezése a vegyesúszásban és Mátrai Árpád két bronzérme a 200 és 400 méteres vegyesúszásban. A Hámosi Jenő-Hunyor Gyula-Abay László-Mátrai Árpád összeállítású férfi vegyesváltó csak Eger előzte meg, a Szalay Judit-Szalay Cecília-Czene Mária-Szekeress Ildikó összeállítású női gyorsváltó pedig harmadik lett. A csapat végeredményben Eger mögött az

összes többi vidéki egyesületet megelőzve, a pontversenyben második lett, mely felülmúlta a várakozást, hiszen előzetesen harmadik helyezést reméltek az edzők az elmúlt évi negyedik helyével szemben.

Az úszócsapat két ragyogó kupagyőzelmét is aratott, másodszor szerezte meg a Csongrád Felszabadulási Kupát és elnyerte a Somogy megyeiek által felajánlott November 7. kupát is.

Az úszószakosztály jelenleg szűkös viszonyok közepegyen, de rendszeresen folytatja edzéseit a Tanárképző Főiskola uszodájában és az Acsádi úti iskola tornatermében, mintegy 130 fővel. A sportág rendkívül nehéz és időigényes, ezért a szakosztály vezetője számol a nagyfokú lemorzsolódással és azazal is, hogy a legjobb tehetséggel fiatal versenyzőkre a fővárosi egyesületek is szemet vetnek. Ezek ellenére is célul tűzte ki, hogy megnövelje az utánpótlás létszámát. Ezért is felhívjuk a vállalat dolgozókat figyelmét, hogy a szakosztály úszótornászát és tanfolyamot hirdet 6-tól 10 éves korú gyermekek részére. Felvételi minden kedden este 7 órakor és szerdán este 6 óratól 7 óráig, a Tanárképző Főiskola fedettuszodájában. Számítunk arra, hogy sok szülő él ezzel a lehetőséggel és beiratja gyermekét az úszószakosztályba, hiszen az úszás elsajátítása életvédelem, egészségi és sport szempontból egyaránt mellőzhetetlen és a szorgalmas, tehetséges és jó tanuló gyermekek majd sok élményt és dicsőséget jelentő verseny sikernek lehetnek részesei.

Vlaskovics

HÍREK

Folyik az Ércbányász jövő évi előfizetőinek szervezése

Korábbi felhívásunkra a párt- és tömegszervezetek aktívainak szervezésével befejezéshez közeledik vállalatunk lapunk 1968-as évi előfizetőinek szervezése. Az eddigi adatok szerint a IV. sz. bányáüzem jár az élen 91 százalékos teljesítéssel. (Dolgozók létszámához viszonyított arány.) Jó ütemben halad a Kísérleti Kutató és a Kutató-Mélyfűrő Üzemben is a szervezés, ahol 60-70 százaléknál tartanak. A bányáüzemek közül a II-es üzem emelkedik ki, ahol az előfizetők száma a 900-hoz közeledik.

Szerkesztő Bizottságunk közöni a szervezők és előfizetők eddigi támogatását.

Szerkesztő Bizottság

A Polgári Védelmi Műszaki Ezred 1967-es kiképzési év eredményeit ezredtörzs értekezleten, majd kibővített zászlóalj törzserétekezleten értékelték. A kiképzési év során példamutató, lelkiismeretes munkájukért a parancsnoki és beosztott állomány tagjai közül 65 fő dícsérő oklevelében, 30 fő pénzjutalomban részesült. Az ezredparancsnok elvtárs külön dícséretben részesítette a harcászati gyakorlaton résztvevő parancsnoki és beosztott állományt.

Tudja-e, hogy...

Vállalatunknál 1967. első tíz hónapjában egy főre vetített átlagkeresetük a

— munkásoknál 3 százalékkal,

— alkalmazottaknál (prémium nélkül) 1,5 százalékkal voltak magasabbak 1966. hasonló időszakához viszonyítva.

HÍREK AZ ÉDÜ-BŐL

Az Ércdúsító Üzem párt és szakszervezeti bizottsága együttesen 122 emléklapot, valamint 175 köszönőlevelet adott át, illetve küldött a marxista eszmék terjesztésében és a pártmunkában, valamint a szakszervezeti munkában kiemelkedő érdemeket szerzett dolgozóknak. Ezenkívül a Szakszervezeti Bizottság 4000 forint értékű ajándékot osztott ki.

Újabb műszaki intézkedéssel kiépítik ez évben az Ércdúsító Üzemben a szorbciós kapacitás növelése érdekében a gyantazagy elválasztó szitarendszert, mely nagy segítséget nyújt az elkövetkező években az ezen a ponton kialakult szűk keresztmetszet megszüntetésével.

A jubileumi hónap keretében meghirdetett üzemegységek közötti versenyben a gépészeti üzemegység nyerte el az első helyezést és az ezzel együtt járó 6000 forintos pénzjutalmat.

Az Ércdúsító Üzem hőközpontjában a dolgozók összefogásának köszönhető, hogy az állagmegóvás érdekében, társadalmi munkaóra ráfordítással lefestették a nyílászáró szerkezeteket. Ezzel több ezer forintot hasznolt jelentő munkát végeztek.

KÖZLEMÉNY:

1967. november 2-án kiadott vállalati munkaverseny „Tájékoztató” 4. oldalán a végrehajtási csapatok helyezése az alábbiak szerint módosul:

- 1. IV-es bányáüzem
2. II-es bányáüzem
3. I. bányáüzem

Visszaélt a biza ommal

Nyulas József, a Kutató-Mélyfűrő Üzem dolgozója mint ügyeletes villanyszerelő a lehetőséget kihasználva egy villanymotort és más elektrotechnikai tárgyakat lopott az üzemből. Leleplezésekor 5000 forint értékű jogtalanul szerzett holmit találtak nála. Bírósági eljárás indult ügyében.

Nem tanult az előző fenyítésből. Margitfalvi László lakatos a Kutató-Mélyfűrő üzem 'dolgozója gépkocsival hullámpalát (176 forint) akart kilopni az üzemből. Reméljük újabb fegyelmi büntetését utolsó figyelmeztetésként fogja fel.

Balesetüket elkerülhették volna, ha betartják a biztonsági előírásokat. Fábian Lajos I-es üzemi csatlós és társai egy kiskitlott csillét gépi vontatással akartak a helyére huzatni, amely ellenkezik az ABBESZ 504 paragrafus 2 bekezdés előírásával. A csille peremén megcsúszó vontató kötél három napon túl gyógyuló sérülést okozott Fábian elvtárs kezén.

Rózsai Ferenc III-as üzemi segédvájár azért szenvedett kézsérülést, mert munkahelyén egymásra rakott fák aljából próbált egy gömbfát kiemelni. Sérülése mellett vétett az ABEÓ. 17. paragrafus 8. pontjában előírtaknak, amely kimondja, hogy „felrakott anyagok megbontását csak felülről szabad megkezdeni és a bontást egyenletesen kell végezni.”

Az Ércdúsító Üzem dolgozó a felsőbb szervek felhívásának megfelelően a jubileumi munkaversenyét év végéig folytatják. Az üzem gazdasági és társadalmi vezetői értekezleten beszélték meg az újabb versenyszakasz legfontosabb feladatait.

Operátor tanfolyamok indulnak december 1-én. A foglalkozásokat kedden és pénteken tartják. A 60 órás tanfolyamra bányáüzemi dolgozók legkésőbb december 5-ig jelentkezhetnek az illetékes üzem vezető geofizikusánál.

Agócs Józsefné (Pécs, Tiborc u. 69/a) olvasónkkal közöli, hogy hozzáik küldött levelet a vállalat igazgatási osztályvezetőjéhez továbbított, aki választ leveleiben közli.

Következő szerkesztő bizottsági ülésünket november 30-án a szokott időben és helyen tartjuk.

Kézilabdázóink hullámmzó teljesítménye

A szakosztály 1967. évi munkáját értékelve, az alábbiakat állapíthatjuk meg. Összességében a kitűzött feladatot sikerült teljesíteni. Az első csapat 22 ponttal, a kilencedik helyet szerezte meg, és ezzel az NB. II. középmezőnyében foglal helyet. A tartalékcsapat a megyei tartalék bajnokságban a II. lett. Ifjúsági csapatunk szereplését nem sok siker kísérte. Ennek több oka volt. Elsősorban nem sikerült megfelelően megoldani az ifjúsági csapat szakmai vezetését a mai napig sem.

A jövő szempontjából ezt a problémát sürgősen meg kell a szakosztálynak oldani annál is inkább, mivel a jelek szerint 1968-ra létesítmény vonatkozásában biztosítható a fiatalok növekvő számú foglalkoztatása.

Az NB. II-ben szereplő csapat teljesítménye általában jónak mondható. Szembetűnő azonban az, hogy a csapat játéka a tavaszi és őszi forduló utolsó mér-

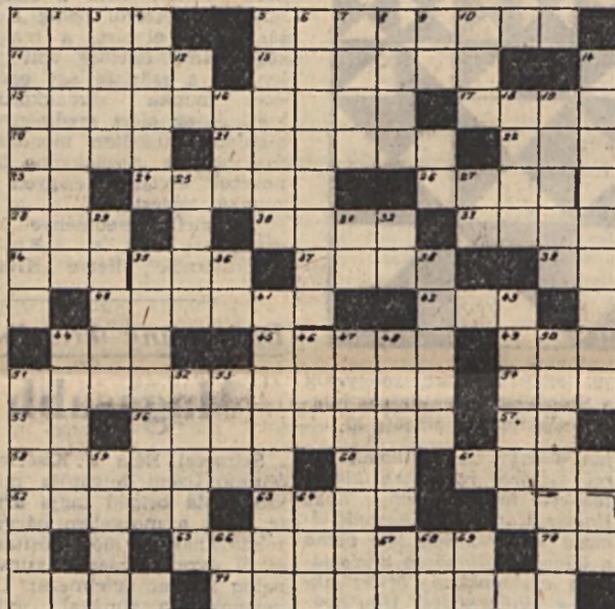
közéseim volt csak kielégítő. A bajnokság egyéb szakaszaiban nem egy esetben csak a küzdőszellemnek volt köszönhető, hogy a csapat egy-egy mérkőzést megnyert. E tény okát a szakvezetésnek meg kell keresni, mert megszüntetésével lényegesen javulna az eredményesség.

A szakosztály bizonyos mértékig a személyi állomány vonatkozásában változás állapotában van. Ez természetesen problémákat vet fel a kollektív szellem alakulásában is. Mindent el kell követni, hogy lehetőleg zökkenőmentesen, teljes egységben, indulhasson meg a felkészülés a következő bajnoki évre.

Ez annál is inkább fontos, mert a csapat a Pécsi Dózsa és a Székesfehérvári Vasas legyőzésével a kézilabda MNK legjobb 16 csapata közé jutott, ami nagyon szép teljesítmény, és a szakosztály életében páratlan.

Czett László

KERESZTREJTVE NY

VÍSZINTES: 1. Ausztria fővárosa. 2. Megyeszékhely. 11. Mangánbánya a Bakonyban. 13. Június óla gyakran szerepel a hírekben. 15. Politikai rendszer. 17. Megyeszékhely. 20. AMKM. 21. Nekik van — franciául. 22. Ut — latinul (fon.). 23. Betű — kiejtve. 24. Alumínium kohójáról híres község. 26. Fent — németül. 28. Férfinév eleje. 30. Gépkocsi márkája. 33. Iparvidék a SZU-ban — magánhangzók nélkül. 34. Mi? — oroszul. 35. T. 37. Északi ország fővárosa. 39. A szamar mondja. 40. Hangszeres. 42. Román pénz. 44. A fogát használja. 45. Üvegfenyű, átlátszó kristály. 49. A mondat része. 51. Ipari büszkeségünk. 54. Egymást követő betűk. 55. Szovjet folyó. 56. Veszprém m. járási székhely. 57. Kettőzve: járási székhely Komárom m.-ben. 58. ...hanem diót. 60. Keresztül. 61. Egés termék. 62. Nyomdában szokszorosításra szolgál. 63. Hold — latinul. 65. Ráragaszt. 70. Kiló közepé. 71. Operettprimadonnánk. — család néve hibásan.

FÜGGŐLEGES: 1. Középeurópai főváros. 2. Keresetemért — első betű hiányzik. 3. Cókók hangzók nélkül. 4. Finnország — finnül. 5. Nagy hangot hallat. 6. Italkimérő — névelő hibás. 7. Három tagú zenekar (T=P). 3. OÁAN. 9. Tiltó szó. 10. Európai folyó magánhangzói. 12. TÖK szele. 14. A mi városunk. 16. ...de Janeiro. 18. Montand. 19. Ó figyelmezteti. 25. Nemesség. 27. Hiányos ital. 29. Gépkocsi fontos része. 31. Végtelen csapadék. 32. Azonos betűk. 35. Állítás ellentéte.

December 1-én (péntek): d.u. 6 órakor a Munkásszállón. Előadás filmvetítéssel: FEGYELMI VETSEGEK ES KÖVETKEZMÉNYEK. d.u. fél 6 és fél 8 órakor. FANTOMAS VISSZATER c. francia film. December 2-án (szombat): 19 óratól 02 óráig CSALÁDI EST a III. sz. bányáüzem rendezésében. December 3-án (vasárnap): 16-22 óráig IFJUSÁGI TÁNCDELUTAN. December 4-én (hétfő): 18 órakor a Munkásszállón. Előadás filmvetítéssel: PARTIZANOK A FASIZMUS ELLEN. 1/2 6 és 1/2 8 órakor HUSZONHAT HOS című szovjet film. December 6-án (szerda): 17-20 óráig NEMET NYELVTANFOLYAM kezdők és haladók részére. December 7-én (csütörtök): 18 órakor BANYÁSZ ES FÜROSOK AKADEMIÁJA. December 8-án (péntek): 18 órakor a Munkásszállón. Előadás filmvetítéssel: BEREZESJOGKERDESEK. 18 órakor a SÁGVÁRIAN: Előadás filmvetítéssel: NAGY NEMETNYELVI 1/2 6 és 1/2 8 órakor FENY A SÜTETEN c. amerikai film.

December 9-én (szombat): 18 órakor: Fekete László gyermekeknek névadó ünnepe. December 10-én (vasárnap): 16-22 óráig IFJUSÁGI TÁNCDELUTAN. December 11-én (hétfő): 18 órakor a Munkásszállón. Előadás filmvetítéssel: A SZOCIALISTA ORSZÁGOK GAZDASÁGI DEJUTMÜKÖDÉSÉNEK HONVEDELMI JELENTŐSÉGE. 1/2 6 és 1/2 8 órakor EDES ES KESERÜ c. magyar film. December 13-án (szerda): 17-20 óráig NEMET NYELVTANFOLYAM kezdők és haladók részére. December 14-én (csütörtök): 18 órakor BANYÁSZ ES FÜROSOK AKADEMIÁJA. December 15-én (péntek): 18 órakor a Munkásszállón. Előadás filmvetítéssel: AZ ALKOHOLIZMUS ES KÖVETKEZMÉNYEI. 1/2 6 és 1/2 8 órakor EZEK A FIATALOK c. magyar film. December 16-án (szombat): 16-22 óráig a BÁNKI DONÁT uti iskola rendezvénye. December 17-én (vasárnap): 16-22 óráig IFJUSÁGI TÁNCDELUTAN. December 18-án (hétfő): Előadás filmvetítéssel a Munkásszállón: MIERT VAN SZÜKSEG BEKEIDŐBEN A SZOCIALISTA HADSEREGEK ÁLLANDÓ ES MAGASFOKU HARCÉSZÜLTSEGERE? 1/2 6 és 1/2 8 órakor VELEJEIG ROMLOTT c. angol film. December 20-án (szerda): 18 órakor: Bányász és fűrosok akadémiaja. December 22-én (péntek): 1/2 6 és 1/2 8 órakor FOLYTASSA COWBOY c. angol film. December 23-án (szombat): 17 órakor Beer Frigyes gyermekének szocialista esküvéje. December 25-én (hétfő): 1/2 6 és 1/2 8 órakor PÁRTFOGOLT című jugoszláv film. December 26-án (kedd): 16-22 óráig IFJUSÁGI TÁNCDELUTAN. December 29-én (péntek): 1/2 6 és 1/2 8 órakor A TAKAREKOS CAR c. NDK film. December 31-én (vasárnap): 19-04 óráig NAGYSZABÁSÚ SZIVESZTEREST A SÁGVÁRIAN: HIDEG-MELEG ETELEK! Asztalfoglalás a Művelődési Ház irodájában d.u. 2-8 óráig.

A kör négyszögesítése

Regi, megoldhatatlan probléma. Az újmecsekallaj sportpálya rekonstrukciójánál azonban teljes sikerrel megoldották. A pályát körülölelő vörös salakos „szegély” — szakítva az ósdi kőralakú formákkal — nem kőralakú formájával hívogatja a sportolót, hanem derekaszögű kanyarokkal, szinte látom már lelki szemmel a futókat, amint a sarokra érve pillanatig leállnak talán még phiennek is egyet, hogy szép, katonás „balráát” után folytassák a futást a következő sarokig.

De félre a tréfiával! Csak költésesen jóvátehető mulasztás szenttanul lehetünk, ha megtekinjük a gyönyörűen fűvesített, szinte újjávarázsolt sportpályát. A futballcentrikus szemlélet diadala, hogy a pálya csak salakozott szegélyt kapott komoly futópálya helyett, s egyáltalán: az atletizálásnak még a gondolata sem taláható meg az új sportpályán. „Nincs atletikai szakosztályunk” — érvelhet joggal a sportköz. vezetősége. De vajon nem is tesz sóhá? Es a

rengeteg iskolás fiatal? A mi fiatalok, leányaink, akik közül előbb-utóbb nem egynek eszébe jut majd, hogy a futball mellett (vagy éppen helyett!) lehet atletizálni is? Legalább azokra kellett volna gondolni és megteremteni az atletizálás, alapját megvalósító futó, ugró, stb. pályákkal. Mert igaz ugyan, hogy a labdarúgás az a sportág, amelyik (általólag) pénz hoz a konyhára, viszont mégis csak az atletika az a klasszikus sportág, amelynek művelésére a fiatalok tömegeit lehetne — és kellene is! — mozgósítani. Ha lenne rá mód és lehetőség!

Talán még nem késő kijavítani a hibát és akkor, amikor átadják az újjáépített pályát, nem labdarúgópályát avatunk, hanem sportpályát, ahol más sportágak is otthonra találhatnak. Bizonyára akadnának néhányan Újmecsekallján, akik atletikai versenyt is szívesen néznének, esetleg éppen saját gyermekeik versengését.

H. I.

Újmecsekallaj kérdőjelek

Városrésznkben eddig vasárnap délelőtt 10 óráig több elemi-szerület tartott nyitva. Amióta az ABC Áruház megnyitva, csak ók tartanak nyitva. Nem beszélve arról, hogy az áruház eléggé kleszik, de a zsúfoltság miatt sokszor hosszú sor áll a bejárat előtt. Nem tudjuk, hogy gondolkodnak az illetékesek, kinek jó ez? A vásárlóknak biztosan nem, a kereskedelemnek sem, mert a vásárolni szándékozók egy része inkább lemond szándékáról, mintsem 10 percekig sorban álljon, vagy utána megy el jóideig a kedve a vásárlástól, amikor mégis bejut és utána egy pénztár üzemeltetése miatt kell újra sorálljon.

Szóvá kell tenni azt is, hogy újabban már nemcsak a vasárnap bevásárlás, de a szombati kenyérelállítás is romlott. Nem tudjuk miért kell újabban negyedórát várakozni és közelharcot vívni a kenyér és tej vásárlásánál? Hunyadvári Béla

MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZ A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja Felölös szerkesztő: Tóth Béla Szerkesztő: Ragoncsa János Szerkesztőség: Pécs, III. 39-es Dandár u. 19. Telefon: 18-27. Vállalati: 7-135 Klajda a Baranya megyei Lapkiadó V. Felölös kiadó: Braun Károly Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi út 11. Telefon: 15-32, 15-33. Elölfizethető a szakszervezeti bizalmiaknál Elölfizetési díj egy évre 9.00 Ft. MEGJELNIK MINDEN HO UTOLSÓ CSÜTÖRTÖKJÉN PECSI SZIKRA NYOMDA Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. F. v.; Melles Rezső